

Hellig Trefoldigheds Fest

Søndag d. 19. juni 2011 i Løsning Frikirke og Gratiakirken. Pastor Jais H. Tinglund

Rom 11:32-36.

Det er mysteriernes dag i dag. Det er festen for det mysterium, som vore fædre har valgt at kalde den hellige Treenighed, *Trinitatis* på Latin, eller *Hellig Trefoldighed*, som det hed på dansk i gamle dage, og stadig hedder i gammeldags hoveder, så som mit eget.

Det er det store mysterium, som ingen fuldt ud har begrebet, og dem som har begrebet det, har ikke begrebet noget som helst, at Gud er en og dog tre. Gud er Fader og Søn og Helligånd. Og Faderen er Gud, og Han er Faderen, og Sønnen er Gud, og Sønnen, og således er Han ikke Faderen, og Han er heller ikke Ånden, og Ånden er Gud, men Han er ikke Faderen eller Sønnen. De tre er ikke tre forskellige sider af den samme Gud. De er tre, som alle er Gud. Og dog er det ikke som en tre-i-en, man bruger til at klippe og file og rense sine negle med, eller dem man bruger til at stoppe og rense sin pibe med, og til at åbne sine tobaksdåser, eller sine øller, hvor tre forskellige instrumenter er blevet sat sammen. Nej, Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd er virkelig een Gud, og har altid været det, og ikke tre guder, som er blevet sat sammen.

Og det kan vi så spekulere over, og blive forvirrede over.

Og jo mere vi spekulerer, og jo mere vi prøver at få det til at give mening, des mindre mening giver det, og des mere forvirrede bliver vi, indtil det bliver fristende bare at give op og ikke tro på det mere.

Eller også kan vi give op med det samme, og opgive enhver ide om at få det til at give mening, og tro på det istedet, og tro på hvad Gud selv har sagt om det i Den Hellige Skrift, og lade det blive ved det. Ja, det er jo det vi skal, for så vidt, for det er jo det, det betyder, at Gud er Gud, og det er vi ikke. *Hvem kender Herrens tanker*, spørger Apostlen, *eller hvem kan være Hans rådgiver?* Hvordan i alverden kan nogen af os forestille os, at vi skulle være i stand til at begribe Guds inderste væsen, og gennemskue Hans hemmeligheder?

Og så er det alligevel ikke en ligegyldig ting, at Gud er Fader og Søn og Helligånd, een sand Treenig Gud, højlovet fra første begyndelse og nu og i al evighed. Så langt fra en ligegyldig ting. For af dette herlighedens mysterium lærer vi, hvor god Gud er, og hvor umådelig stor en kærlighed det er Han viser os i det, Han har gjort for vor frelse.

Således elskede Gud verden, at Han gav sin Søn, den Enbårne, for at enhver, som tror på Ham, ikke skal fortages, men have det evige liv.

Hvad vi lærer af det umådelige herlighedens mysterium at Gud er Fader og Søn og Helligånd, det er, at Guds Søn, som kom til os for vor frelse, Han er Gud selv. Han er den som var i Guds herlighed fra al evighed, og i Hans kærlighed, Faderens elskede i al evighed, og den til hvem Faderen fra al evighed har givet alle ting.

Det var Ham, Faderen ikke sparede, men gav hen for os alle. Det var Ham, som selv er Gud fra al evighed, som forlod den himmelske herlighed, som virkelig er Hans egen, og kom til os for at lide og dø for os, for vor frelse, så meget mere end vi kan nogensinde forestille os, Guds dom og vrede over vor ulydighed og ondskab. Det er Gud selv, som døde for os. Så meget betyder det, og så sandt er det, hvad Apostlen skriver andetsteds i Romerbrevet, at *Gud viser sin kærlighed til os derved, at Kristus døde for os, mens vi endnu var syndere.*

I vore menigheder på det Nordamerikanske Kontinent bruger vi en udgave af Luthers Lille Katekismus med forklaringer, som nok er mere forklaring end Katekismus. Der er spørgsmål, og der er svar, og mange nyttige bibelhenviisninger.

Den stiller spørgsmålet: *Hvorfor var det nødvendigt for vor Frelser at være sand Gud?* Og den forklarer, at Kristus var nødt til at være sand Gud, for at Hans rene og retfærdige liv og Hans uskyldige lidelse og død kunne være tilstrækkeligt til at opveje alverdens synd.

Og det er jo så sandt, som det er sagt, og måske endda mere. Et blot og bart menneske, som led og døde under fylden af Guds evige helvedesvrede ville jo dårligt nok have begyndt at betale prisen for den uret, han selv havde gjort Gud, for slet ikke at tale om alle os andre. Det er fordi Kristus *i kraft af den evige Ånd*, som Hebræerbrevet siger det, *har bragt sig selv som et lydefrit syndoffer til Gud*, at Hans offer er tilstrækkeligt. Så stor er vor synd, og så ond er vor ondskab.

Men det er nu altså ikke derfor, Kristus er sand Gud; fordi Han var nødt til det. Når man taler på den måde, så har theologien taget magten over Gud selv. Man ser det virkelig for sit indre øje, gør man ikke, kloge mænd, der sidder og tænker og prøver at få tingene til at hænge sammen. Og så er der en, der siger noget i retningen af, at hvis Kristus var sand Gud, så kunne vi få det hele til at fungere. Og det bliver man så enige om, at sige, at det er Han.

Og sådan er det jo ikke. Kristus er ikke sand Gud, fordi Han er nødt til at være det, for at theologien kan hænge sammen. Kristus er sand Gud fordi det er Han altså, og Han har altid været det, og Han har aldrig været andet. Jo, det har Han, og Han er det stadig, Han er sandt Menneske, og det er Han blevet uden nogensinde at ophøre med at være sand Gud, og at være det fuldt og helt. Se, der er et andet mysterium.

Men det er altså ikke sådan, at Han er sand Gud, fordi Han er nødt til at være det, for at systemet kan gå op. Og det er ikke os, som bestemmer, hvem og hvad Gud er. Det er Gud selv, som åbenbarer sin sandhed for os, i Den Hellige Skrift. Og den kan vi så glæde os over, og tilbede, og det har vi god grund til. Men vi skal aldrig begynde at tro, at det er vore systemer, som former Guds sandhed. *For hvem kender Herrens tanker*, som vi hører det i dag, at Apostlen skriver det, *eller hvem kan være Hans rådgiver?*

Det er Gud selv, sådan som Han er i sig selv, og i virkeligheden, det er Gud, der skaber og former virkeligheden i alle dens aspekter og alle dens nødvendigheder, og ikke omvendt. *Fra Ham og ved Ham og til Ham er alle ting*, som vi hører det i dag, at Apostlen skriver det. Ja, og det er jo igen noget af det, det betyder, at Gud er Gud, og det er der ikke andre, der er.

Vi hører det i dag, at Apostlen skriver, at *Gud har indesluttet alle i ulydighed for at vise alle barmhjertighed*. Det vil sige, at Gud har gjort alle mennesker til syndere, for at Han kan frelse alle.

Igen, det er noget, vi ikke rigtig forstår, og ikke rigtig kan se igennem. Men noget af det, det betyder, er at Gud har fået alle til synde, for at det må blive gjort klart, at de var syndere i forvejen. For det er vi, og det er ikke noget, Gud har gjort os til. Vi er selv ude om det. Ja, måske ikke helt, og så dog alligevel. *Synden kom ind i verden ved ét menneske*, skriver Apostlen, *og ved synden kom døden, og således kom døden til alle mennesker, fordi alle syndede*. Med andre ord, synd er noget vi arver fra vor fader Adam, og den er vor fra det øjeblik vi bliver til, vor arv og gæld. I den forstand er vi *ofre* for synden, lige så meget som vi selv er syndere. Vi står skyldige over for Guds domstol, før vi selv er os noget som helst bevidst. Men vi er ikke syndens *uskyldige* ofre; for så snart vi har mulighed for det, gør vi synden til vor egen, vi vælger selv synden, og tager den til os, og gør det klart, at det er kun ret og rimeligt, at vi er under Guds dom som syndere, og skyldige. *Og således kom døden til alle mennesker, fordi alle syndede*.

Vi er syndere, og det er ikke noget, Gud gør os til. Men Gud *afslører* os som syndere. Han har ladet forhærdelse falde over en del af Israel – det er det, Apostlen lige har været ved at skrive om – og skjult sandheden for dem for en tid, for at de må komme til at erkende sandheden om sig selv *for alvor*, når de engang er modne til det.

Apostlen skriver også om, hvordan *Guds Lov* får synderen til at synde, at først når synderen bliver klar over, hvad der er Guds vilje, bliver han for alvor klar over, hvor gerne han vil gøre det modsatte. *For det, kødet vil*, vor syndige natur, altså, *er fjendskab med Gud*. Ikke sådan at vi selv er bevidst om det, men sådan er det, og sådan er vi. Og det er det, Gud gør klart for os, så at vi kan komme til at se, at vi har brug for Hans nåde, og hvor stort det er, hvad vor Herre Jesus har gjort for os, at Han døde for os, medens vi endnu var syndere, og ikke gav Ham nogen som helst grund til at gøre noget som helst for os, og det eneste, der kunne få Ham til det, var Hans egen guddommelige

godhed. Som Apostlen også skriver det, andetsteds i Romerbrevet, *Loven kom til, for at faldet skulle blive større; og blev synden større, er nåden blevet så meget desto større.*

Når Gud taler til os om vor synd og ondskab, og når Hans Kirke gør det, er det for at vi skal se Hans godhed.

Når alt kommer til alt, er det det, alting drejer sig om. Også i dag, når vi fejrer det mysterium, at Gud er Fader og Søn og Helligånd, og at Faderen og Sønnen og Helligånden er Gud. Som alle Guds mysterier er også dette mysterium Guds godheds mysterium, og frelsens.

Han, som led og døde for vor frelse er Gud selv fra al evighed. Han forlod sin himmelske herlighed for at blive døbt sammen med os og gjort til et med os i vor synd og død, for at vi kunne blive døbt sammen med Ham og gjort til et med Ham i Hans fuldkomne retfærdighed og Hans evige liv. Gud selv er vor Frelser. Og al guddommelig magt står bag Hans løfte til os om frelse og evigt liv.

Ånden, som kommer til os og er i os, er Gud selv. Gud selv lever og virker i os med sin frelses herlighed, og bevarer os i sin kærlighed.

Hvad er der mere at sige! Er Gud for os, hvem kan da være imod os? Han, som ikke sparede sin egen Søn, men gav Ham hen for os alle, vil Han ikke med ham skænke os alt? Fra Ham og ved ham og til ham er alle ting. Ham være ære til evig tid!

Vi har skuet det sande lys; vi har modtaget den himmelske Ånd; vi har fundet den sande tro. Lad os tilbede den udelelige Treenighed, for *Han* har frelst os. Amen.

Første Søndag efter Hellig Trefoldigheds Fest

Søndag d. 26. juni 2011 i Gratiakirken, Århus. Pastor Jais H. Tinglund

1 Johannesbrev 4:16b-21

Gud er kærlighed. Vi har hørt det så ofte før. Og alligevel er det næsten overraskende at høre det, som vi hører det i dag, ud af den hellige Apostel Johannes' Første Brev. Så er det altså ikke bare en tom frase, som nogen har fundet på, og som alle mulige nu går og slynger omkring sig, sådan som »enhver bliver salig i sin tro« er det. Det her, det står rent faktisk i Bibelen.

Og så er vi vel næsten også nødt til at spørge os selv, om det så også er rigtigt, alt det andet vi har hørt i årenes løb, fra dem som siger, at Gud er kærlighed, og det er kærlighed, det altså handler om, og Gud er kærlig, og der er ingen vrede i Ham, ingen dom over nogen som helst eller noget som helst, og der er ingen af os, heller, der har ret til at sige til nogen som helst, at noget som helst er forkert, for det er ikke kærlighed at sige, at noget, nogen andre gør, er forkert, eller noget nogen andre gerne vil gøre, eller noget nogen andre tror, og det er os, der er forkert på den, når vi tror, at man skal tro og leve sådan som Den Hellige Skrift lærer os, og dermed Gud selv.

Og så vælter hele vort system, gør det ikke, og alt det, vi tror på, og det kan vi ikke rigtigt have.

For det vil nu altså være ret træls, hvis vi bliver nødt til at erkende, at de andre har ret. Så kan vi vel ikke undgå at føle os ret dumme, kan vi, så stædigt vi har hævdet igennem årene, at det var rigtigt, det vi troede; og det er skønne spildte kræfter, hvad vi har lidt og ofret for at fastholde det, vi troede var sandheden, alt det besvær vi har haft, alle de vanskelige diskussioner, alle dem, der er blevet så vrede på os, og så var det i virkeligheden hele tiden det andet, der står i Bibelen, og det er det andet, der er rigtigt.

Ja, og der står jo mere på spil, gør der ikke, end om vi har taget fejl og været dumme. Føler vi det ikke dybt i hjertet, at der står meget større ting på spil; at det i virkeligheden handler om hvem Gud er, ja, om Gud overhovedet er, og om der er nogen som helst virkelighed i det, vi tror på, og det vi håber på, og det er det, vi ikke kan bære at få taget fra os?

Men der er det så altså, lige midt i Bibelen; ja, det vil sige, måske ikke ligefrem midt i, men egentlig snarere sådan mere henimod slutningen, men det hjælper jo ikke ret meget, gør det? *Gud er kærlighed*, der står det altså; ærgerligt nok.

Det skulle nu nok kunne lade sig gøre at finde en løsning på det problem, at Gud er kærlighed. Rent faktisk findes der en løsning allerede. Gud er godt nok kærlighed, kan man sige, men Han er altså også *hellig*; *nogen* vrede har Han altså; mere kærlighed er Gud altså ikke.

Men er der ikke også noget i os, der protesterer imod at begrænse Guds godhed? Virker det ikke fuldstændig forkert? Får vi ikke ondt i hjertet af at sige, at helt så god er Gud altså ikke?

Det burde virke fuldstændig forkert. Om ikke andet, så fordi det *er* fuldstændig forkert. For det er det.

At Gud er hellig, betyder ikke, at Han er mindre kærlighed; tværtimod. Guds hellighed er Hans fuldkomne kærlighed.

Gud er hellig. Det betyder, at Han er *hel* i sin godhed, og i sin kærlighed. Det betyder, at Han hader alt, som ikke er kærlighed; Han hader alt, som er ondt, og Han kan ikke, og Han vil ikke tolerere det, Han må, og Han vil, ødelægge det helt og aldeles, fordi Hans fuldkomne godhed og kærlighed forlanger det.

Gud er kærlighed; og kærlighed er Gud. Og alt det, vi kalder kærlighed, som ikke er efter Guds sind, er det i virkeligheden ikke, det er ondt, og derfor vil Gud ikke have det.

Gud er kærlighed; det er af Ham, vi lærer, hvad kærlighed er. For det er fra Ham, vi kender den største kærlighed af alle.

Det er den fuldkomne kærlighed, Apostlen skriver om, som fordriver frygten, og som er fuldendt i os, når vi har frimodighed på dommens dag, fordi Han elskede os først.

Apostlen har skrevet om det et par vers tidligere: *Derved er Guds kærlighed blevet åbenbaret iblandt os: at Gud har sendt sin enbårne Søn til verden, for at vi skal leve ved Ham. Og: Deri består kærligheden: ikke i at vi har elsket Gud, men i at Han har elsket os og sendt sin Søn til soning for vore synder.*

Gud er kærlighed, fuldt og helt og helligt. Og Han hader ondskab, og alt ondt er under Hans dom, og Hans dom er evig død og ødelæggelse i Hans evige helvedesvrede.

Og vi er under Hans dom; for vi er onde. Gud er kærlighed, og vi gør så meget ondt, og der er så meget i os, der ikke svarer til Guds kærlighed og står Hans kærlighed imod. Måske er vi endda ligeglade med, om det vi gør er Guds vilje eller ej, og det er meget ondt. Måske går vi og finder på ideer om, at vi kan leve og tro som det passer os, fordi Gud er kærlighed, og derfor må alt, hvad vi kalder kærlighed, også være Gud, og det er *virkelig* ondt. Det er virkelig ondt at lade som om Gud ikke er spor bedre end os, sådan at Han ikke har noget imod det onde, vi gør.

Med rette er vi under Guds dom. For Gud er kærlighed, fuldt og helt og helligt, og meget af det, vi gør, er ikke kærlighed, selv om vi er så onde, at vi tror, at det er det.

Og *derved er Guds kærlighed blevet åbenbaret iblandt os: at Gud har sendt sin enbårne Søn til verden, for at vi skal leve ved Ham. Og: Deri består kærligheden: ikke i at vi har elsket Gud, men i at Han har elsket os og sendt sin Søn til soning for vore synder.*

Guds Søn kom til os, Han, som er Gud selv fra evighed, og fylden af Hans kærlighed. Han blev født som en af os, og blev døbt sammen med os, og *sammendøbt* med os, og gjort til et med os i vor synd og ondskab. Og Han tog det altsammen på sig for at bære det for os, og bære det frem for Guds domstol, og bære Guds dom og vrede for os, Hans hellige had og helvedesvrede imod alt ondt.

Det er lidelse, som vi slet ikke kan begynde at begribe. Og Guds Søn tog det på sig, for sådan er Hans kærlighed til os. Og den evige Fader lod det ske; for sådan er Hans kærlighed til os. Og

derved er Guds kærlighed blevet åbenbaret iblandt os: at Gud har sendt sin enbårne Søn til verden, for at vi skal leve ved Ham. Og: Deri består kærligheden: ikke i at vi har elsket Gud, men i at Han har elsket os og sendt sin Søn til soning for vore synder.

Og det gjorde Han for os, som ikke giver Ham den mindste grund til at have nogen som helst kærlighed til overs for os, men istedet forkaster Hans kærlighed på så mange måder i den måde vi lever på, og ikke tror på Hans kærlighed, og gør så meget, der er imod Hans kærlighed.

Det er Guds kærlighed; det er kærlighed, som ikke er let og ligelad, men hader alt ondt; og alt, som ikke er efter Guds vilje, er ondt, om vi så forstår det eller ej. Og Guds kærlighed er kærlighed som gør godt for os og lider ondt for os, så langt mere end vi nogensinde kan forstå.

Og det er kærlighed, som fordriver frygten, som Apostlen skriver det, for frygt er forbundet med straf, og Han har båret straffen for os, og taget den fra os, og vi kan have frimodighed på dommens dag, for Han, som skal komme at dømme levende og døde, Han har selv båret dommen for os. Og Han lover os, at vi ikke skal gå til grunde i Hans vrede, vi skal leve og være hos Ham altid, i fylden af Hans kærlighed.

Når vi bliver klar over det, *virkelig* klar over det, så kærligheden bliver fuldendt i os, nemlig på den måde, at vi er forvissede om Hans nåde og har frimodighed på dommens dag, så vil kærligheden til Ham også begynde at virke i os, og til andre.

Som Apostlen skriver: *Vi elsker, fordi Han elskede os først.* Ikke blot fordi vi begynder at forstå, hvor god Han er, og at være taknemmelige, og at forstå, at vi skylder Ham at leve, som Han vil det, og at *den, der elsker Gud, skal også elske sin broder*, som Apostlen skriver det; ikke kun derfor, men først og fremmest fordi Hans kærlighed er i os.

Med Ordet om Hans kærlighed kommer Hans kærlighed til os og er i os. Ordet om Hans kærlighed er et levende Ord, som bringer Hans kærlighed til os og udgyder Hans kærlighed i os, så vi kommer til at tro på Ham, og det, Han lover os. Og når Hans kærlighed er i os, vil Hans kærlighed også begynde at være levende og virksom i os, den kærlighed, vi skylder Ham, og Hans kærlighed til andre, fordi Hans kærlighed er en levende virkelighed.

Og hvis vi ikke har nogen kærlighed til Ham i os, og ingen vilje til at leve som Hans kærlighed lærer os at leve, og ingen vilje til at leve i kærlighed til andre, så viser det, at Hans kærlighed ikke har gjort sin gerning i os, og vi er ikke i nåde hos Ham. *Hvis nogen siger: »Jeg elsker Gud«, men hader sin broder, er han en løgner*, som vi hører det i dag, at Apostlen skriver det. Og så har vi brug for at lægge øre til Ordet om, hvad Han har gjort for os, så Hans kærlighed kan være i os, og vi kan have frimodighed på dommens dag.

Og hvordan er det så, at vi skal leve i kærlighed til andre, når nu Gud er kærlighed, og når Hans kærlighed er, som den er? Ja, det må vel betyde, at vi skal leve efter Guds vilje; og det må jo være, som Han selv har lært os, i Den Hellige Skrift. Som Apostlen også skriver det senere i sit brev: *deraf ved vi, at vi elsker Guds børn: at vi elsker Gud og handler efter Hans bud.* Ja, det er det, det betyder, at Gud er kærlighed. Og vi skal lade andre vide, at det er det, det betyder, at Gud er kærlighed, og vi skal lade andre vide, hvor stor og god Guds kærlighed er, hvad Hans kærlighed har gjort for os.

Gud er kærlighed. Derfor er det ikke kærlighed at stå Guds vilje imod og leve imod Guds vilje, eller at få andre til at gøre det ved at bilde dem ind, at det kan man godt, og det gør ikke noget.

Gud er kærlighed. Hans ønske for os er det, som er godt for os, og det ønsker Han så meget, at Hans Søn har lidt for os, så meget mere end vi kan begynde at begribe. Og det, som er godt for os, det er, når Hans vilje for os sker, her i livet og i evigheden.

Vi har skuet det sande lys; vi har modtaget den himmelske Ånd; vi har fundet den sande tro. Lad os tilbede den udelelige Treenighed, for *Han* har frelst os. Amen.

Anden Søndag efter Hellig Trefoldigheds Fest

Søndag d. 3. juli 2011 i Martinskirken. Pastor Jais H. Tinglund

Esajas 25:6-9

Det her, det er noget vi kan forholde os til. Det kan ellers være vanskeligt for os at forholde os til meget af det, vi lærer af Den Hellige Skrift, fordi Guds virkelighed på så mange måder er så forskellig fra den virkelighed, vi kender. Og så mange af de billeder, Den Hellige Skrift bruger til at hjælpe os til at forstå Guds virkelighed, de handler om fænomener og begreber, der hører en anden tidsalder til, og en anden slags samfund, og en anden kultur.

Ja, og så er der alt det, det kan være vanskeligt for moderne mennesker at forholde sig til, fordi så mange moderne mennesker er ugudelige, og det er selvfølgelig noget helt andet. Ja, det vil sige, der er dem, som vil hævde, at det *er* det samme, og at Kirken skal holde op med at være kristen og tro på Gud, for moderne mennesker vil ikke være med til, at der er noget, man skal, og noget man ikke må, og at det, man skal, det kan godt være noget, man ikke vil, og det, man ikke må, det kan godt være noget, man meget gerne vil, og der er En man skal adlyde; alt det kan moderne mennesker ikke lide, og hvis Kirken skal sige moderne danskere noget, skal den opgive at have noget at sige, siger de, bortset fra det, der siger sig selv for en moderne dansker.

Det, der i virkeligheden siger sig selv, er, at alt dette selvfølgelig ikke er andet end ugudeliges undskyldning for deres egen ugudelighed; men det er ikke nogen selvfølge, at de ugudelige selv er klar over det.

Hvorom alting er, hvad vi hører i dag, det er noget, vi kan forholde os til. Et festmåltid. Et ædegilde. Kunne det være mere dansk, eller mere moderne? Ja, det kunne det måske nok, for nogle af os, hvis det ikke handlede om fede retter og lagret vin, men snarere om fiberklid og biodynamisk gulerodssaft. Ja, og så er der nogle af os, som det ikke ville sige noget som helst.

Men vi kan allesammen forholde os til tanken om et festmåltid, kan vi ikke? Selv de af os, hvis der er nogen, som foretrækker fiberklid og biodynamisk gulerodssaft, selv de skulle da kunne forstå hvad det drejer sig om, fest og glæde.

Jeg har nu altid haft en fornemmelse af, at man nemt kommer til at overdrive det her med, hvor svært det er at forholde sig til billeder fra en anden tidsalder eller en anden kultur. Man behøver altså ikke være agronom for at kunne forholde sig til hvad en sædemand er.

Ganske som man ikke behøver selv at være født for meget længe siden i en galakse meget langt borte for at kunne følge med i *Star Wars*.

I dag hører vi så Guds løfte, talt af Ham selv, som alt andet, Gud har at sige, til Hans udvalgte tjener, i dette tilfælde Profeten Esajas: der skal komme en dag, hvor Hans folk skal glæde sig, omtrent som man er glad ved en stor fest med god mad, og masser af det. Det er til at forholde sig til.

Og der er mere, som vi kan forholde os til. *Sløret* skal opsluges, skriver Profeten, *det slør, der ligger over alle folkene, det dække, der er bredt over alle folkeslag; døden opsluges for evigt.*

Jeg tror, de fleste af os kender den fornemmelse, af et slør, der ligger over alle ting i livet.

Der er meget godt i livet; nok til at vi kan have en ide om, hvad det betyder, når Den Hellige Skrift siger, at noget er godt, og at Gud er god. Men selv over de største glæder i livet ligger det, et slør af sorg. Intet i livet er helt, som det skal være. Og intet i livet varer evigt; og det ved vi godt, altid, og vi kan aldrig helt glemme det. Alt godt, vi finder i livet, en dag vil det blive taget fra os, eller værre, det vil blive til noget helt andet, måske noget, som ikke på nogen måde kan siges at være godt, andet end at vi har det smertefulde minde, at det engang var godt.

Det sorgens slør, som ligger over alle glæder i livet, er døden.

Gud skabte os til fuldkommen glæde. Han skabte os til at være hos Ham, i Hans herlighed. Men vi vendte os væk fra Hans kærlighed, og det gør vi stadig, i den måde vi lever på, og den måde, vi er på. Det ligger i vort inderste væsen, at vi ikke vil affinde os med at lade Gud være Gud, og selv være henvist til at få alt godt givet ud af Hans godhed. Og det er ikke kun et problem for moderne danskere; det har været det største problem for os alle siden vor fader Adams fald, og årsagen til alle de andre problemer, vi har, og til alle problemer i det hele taget.

Det er derfor, vi ikke kender den fuldkomne glæde. Ja, faktisk har vi vanskeligt ved overhovedet at *forholde* os til tanken om fuldkommen glæde, fordi vi har tabt Gud af syne, og fuldkommen glæde er kun i Ham.

Og Gud skjuler sin herlighed for os. For vi kan ikke bære Guds herlighed. Gud er god; og Han er *hel* i sin godhed, Han er *hellig*, som vi også siger det. Og det vil sige, at Han er så god, at Han hader alt ondt, og Han er det modsatte af ondt, og intet ondt kan være i Hans herlighed uden at blive ødelagt og gå til grunde.

Og vi er onde. For det er ondt at vi ikke vil lade Gud være den, Han er.

Det er ondt, at vi ikke vil affinde os med at lade Gud være Gud, og selv at være henvist til at få alt godt givet af Hans godhed. Og det er ondt, alt det, som ikke er efter Guds vilje, og som vi alligevel gør, fordi vi har tabt Ham af syne, og fordi vi ikke vil lade Ham være Gud, og ikke vil rette os efter Ham.

Det er døden, der ligger som et slør over alt godt i livet. Døden, som er syndens løn, som Apostlen Paulus skriver det; og som Gud sagde det til vor fader Adam, at den dag han ville vende sig bort fra Gud, *den dag skal I visselig dø*.

Og død, det er at være adskilt fra Gud. Hvor forfærdeligt det er, det har vi ingen ide om. Ja, det vil sige, vi har en ide om det fra det sorgens slør, der ligger over alle ting i livet som et forvarsel om døden, og om at være uden Gud. Men det er kun et forvarsel. Ganske som den glæde, vi kender her i livet, den er kun en bleg afglans af den fuldkomne glæde, vi var skabt til at have hos Gud.

Vi kan hverken forholde os til den fuldkomne fylde af glæde, der er i Gud, eller til den fylde af rædsel det er at være uden Gud. Men Gud beskriver det for sin Profet, og for os, så vi kan forholde os til det. Det er som en stor glædesfest med god mad og vin. Og det sorgens slør, som ligger over alt godt i livet, skal tages bort, og døden selv.

Og alt skal være godt, og kun godt, og intet ondt skal være mere, ingen død, intet sorgens slør. Som vi også hører det i dag: *Gud Herren tørrer tårerne af hvert ansigt*.

Og det gør Han ud af sin egen godhed, og ikke af nogen som helst anden grund, og så sandelig ikke på grund af nogen godhed hos os. Det er altsammen til Hans ære, og ikke på nogen måde vor egen. Som Han selv siger det til Profeten, og som vi hører det i dag: *På den dag skal man sige: »Han er vor Gud, vi satte vort håb til Ham, og Han frelste os.«*

Han frelste os. Det er noget af det, som det er vanskeligt at forholde sig til. Det er rent faktisk slet ikke til at forstå. Det er ikke til at forstå, *hvordan* Gud frelste os, og hvordan Han kunne få sig selv til at gøre det på den måde. Fylden af Guds kærlighed er slet ikke til at forstå.

Apostlen Paulus skriver om det, at *Gud viser sin kærlighed til os, ved at Kristus døde for os, mens vi endnu var syndere*. Mens vi var fjender af Gud, og ugudelige, og det skriver Apostlen også at vi var, og at vi stadig er, sendte Gud sin Søn til os for at dø for os; mens der ikke var nogen som helst grund til at Gud skulle elske os, elskede Han os alligevel, og det i en sådan grad, og på den måde, at Hans Søn døde for os.

Og den død, som Guds Søn led for os, er også så meget mere, end vi kan forestille os; *sådan død, som ej kan tænkes*, skriver salmedigteren Kingo. Det er fylden af Guds dom og vrede, Hans guddommelige godheds hellige helvedeshad imod alt ondt, den evige død, den fuldstændige død, som al den lidelse, vi kender, kun er et blegt forvarsel om.

Guds Søn tog den på sig for os. Han blev Menneske, født ind i den syndige menneskeslægt, og døbt ind i den syndige menneskeslægt, for at tage al verdens synd på sig, og Guds dom over den, og bære det for os, i vort sted, i stedet for at vi skulle.

Det er Guds kærlighed til os, så meget mere, end vi kan bare begynde at begribe. Gud har gjort det. Og Han giver os sit løfte, at på grund af det, Han har gjort for os, skal vi ikke dø og gå til grunde i Hans evige helvedesvrede, men vi skal leve og være hos Ham i Hans herlighed.

På den dag skal man sige: »Han er vor Gud, vi satte vort håb til Ham, og Han frelste os.« Det skal være den store undren på den dag. Vi satte vort håb til Ham, andet gjorde vi ikke, og vi var ikke engang særlig gode til det, for vi svigtede så ofte, og syndede stadig, og dog frelste Han os. Han gjorde det. Han gav os sit løfte. Og med Hans løfte er det altsammen givet til os.

På den dag skal man sige: »Han er vor Gud, vi satte vort håb til Ham, og Han frelste os. Han er Herren, Ham håbede vi på, lad os juble og glæde os over Hans frelse.«

Ja, og det kan vi jo lige så godt begynde at sige med det samme. For Han har allerede gjort det. Og det er allerede begyndt. Allerede nu dækker Han bord for os i frelsens festmåltid, hvor Guds Søn igen kommer til os og giver sig selv til os, og alt det, som er Hans, Hans fuldkomne retfærdighed og godhed over for Gud, og Hans himmelske herlighed og Hans evige liv.

På den dag skal man sige: »Han er vor Gud, vi satte vort håb til Ham, og Han frelste os. Han er Herren, Ham håbede vi på, lad os juble og glæde os over Hans frelse.«

Og det er det, Hans trofaste Kirke siger og synger i sin gudstjeneste. Det er Ham, vi tilbeder, ikke os selv, hvad Han har gjort for os, hvordan Han har elsket os, ikke os selv, hvor gode vi er, hvor meget vi elsker Ham, og hvor godt vi har det med os selv. Han er Herren, og det er Ham, vi håber på; så lad os juble og glæde os over Hans frelse.

Vi har skuet det sande lys; vi har modtaget den himmelske Ånd; vi har fundet den sande tro. Lad os tilbede den udelelige Treenighed, for *Han* har frelst os. Amen.